

OBSAH

Úvod	9
TEORETICKÁ VÝCHODISKA	13
1 Participace jako aktivní účast člověka s postižením ve škole a v životě	15
<i>Karel Pančocha, Marie Vítková</i>	
1.1 Postavení osob se zdravotním postižením ve společnosti	15
1.2 Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví	22
1.3 Participace v sociálním a bioekologickém pojetí	28
1.4 Postoje k participaci osob s postižením ve společnosti	38
CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ S POSTIŽENÍM.	43
2 Narušená komunikační schopnost u žáků základní školy speciální	45
<i>Petr Kopečný, Jiřina Klenková</i>	
2.1 Komunikace a narušená komunikační schopnost	45
2.2 Symptomatické poruchy řeči	49
2.3 Dysartrie u žáků základní školy speciální	53
2.4 Logopedická intervence v základní škole speciální	57
3 Žáci s hluchoslepotou na základní škole speciální	65
<i>Lenka Hricová</i>	
3.1 Definice hluchosleposti. Vzdělávání žáků s hluchoslepotou	66
3.2 Komunikace žáků s hluchoslepotou v rámci výchovně-vzdělávacího procesu.	72
3.3 Školní vzdělávací program a možnost poradenství při vzdělávání žáků s hluchoslepotou	77
3.4 Případová studie: žákyně s hluchoslepotou v základní škole speciální	83
4 Žáci s epilepsií v prostředí školy	93
<i>Marie Vítková</i>	
4.1 Etiologie a klasifikace epileptických záchvatů	93
4.2 Faktory omezující školní úspěšnost u žáků s epilepsií	97
4.3 Pedagogické aspekty	100
4.4 Struktura osobnosti a socio-kulturní prostředí jako faktory ovlivňující učení.	104
5 Žáci s mentálním postižením	111
<i>Jarmila Pipeková</i>	
5.1 Pojetí mentálního postižení	111
5.2 Etiologie a klasifikace mentálního postižení.	117
5.3 Charakteristika jednotlivých stupňů mentální retardace	121
5.4 Osobnostní specifika žáka s mentálním postižením	125

6	Žáci s mozkovou obrnou jako kombinovaným postižením	129
	<i>Marie Vítková</i>	
6.1	Mozková obrna.	130
6.2	Přidružená postižení k mozkové obrně	136
6.3	Definice těžkého postižení.	139
6.4	Klasifikace těžkého postižení a souběžného postižení více vadami	143
7	Žáci s poruchami autistického spektra v základní škole speciální	147
	<i>Barbora Bazalová</i>	
7.1	Základní charakteristika poruch autistického spektra	147
7.2	Klasifikace poruch autistického spektra	152
7.3	Charakteristika narušení v oblasti triády.	155
7.4	Žáci s poruchami autistického spektra v základní škole speciální.	160
	STRATEGIE VE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM . .	165
8	Specifika edukačního procesu v základní škole speciální.	167
	<i>Jarmila Pipeková</i>	
8.1	Edukační proces	167
8.2	Legislativní rámec	170
8.3	Specifika edukace žáka s mentálním postižením na základní škole speciální.	172
8.4	Organizační formy výuky	177
9	Vzdělávání žáků s mentálním postižením	189
	<i>Miroslava Bartoňová</i>	
9.1	Rámcový vzdělávací program, učební plán, kurikulum pro žáky s mentálním postižením	189
9.2	Stupně vývoje učení jako základ pro vyučování žáků s mentálním postižením	195
9.3	Obsah vyučování žáků s mentálním postižením	199
9.4	Principy ve vyučování žáků s mentálním postižením	205
10.	Metody ve vyučování žáků s mentálním postižením se zaměřením na čtení a psaní	209
	<i>Miroslava Bartoňová</i>	
10.1	Žák s Downovým syndromem ve škole	209
10.2	Metody ve vyučování žáků s mentálním postižením se zaměřením na čtení a psaní	215
10.3	Alternativní metody	223
10.4	Feuersteinova metoda	230
	STRATEGIE VE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI.	235

11	Specifika edukace žáků s těžkým postižením v České republice a v Německu.	237
	<i>Marie Vítková</i>	
11.1	Přístupy k edukaci žáků s těžkým postižením v ČR a v Německu	237
11.2	Podpora žáků s těžkým postižením ve škole.	243
11.3	Podpůrný program u žáků s těžkým postižením	247
11.4	Příklad: Pedagogická podpora žáků s těžkým postižením	255
12	Terapie ve speciální pedagogice a prostředky rehabilitace	267
	<i>Marie Vítková</i>	
12.1	Model „vnímání, představy a myšlení“ jako základ terapií ve speciální pedagogice	267
12.2	Systém koordinace rehabilitace osob se zdravotním postižením	273
12.3	Prostředky léčebné a sociální rehabilitace	278
12.4	Vzdělávací a pracovní rehabilitace	285
13	Bazální stimulace – využití v edukaci žáků s těžkým postižením.	293
	<i>Marie Vítková</i>	
13.1	Koncept bazální stimulace – pojetí a charakteristika	293
13.2	Teoretické základy	296
13.3	Bazální stimulace v edukaci žáků s těžkým postižením	303
13.4	Příklad: Náměty pro edukaci žáků s těžkým postižením	311
14	Strukturované učení a vybrané intervence u žáků s poruchami autistického spektra.	323
	<i>Barbora Bazalová</i>	
14.1	Strukturované učení pro žáky s poruchami autistického spektra	323
14.2	Zásady práce podle principů strukturovaného učení.	326
14.3	Alternativní a augmentativní komunikace pro žáky s poruchami autistického spektra	329
14.4	Terapie a další intervence jako nezbytná součást edukace žáků v základní škole speciální	332
15	Aplikace systému alternativní a augmentativní komunikace u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	337
	<i>Barbora Bočková</i>	
15.1	Systémy alternativní a augmentativní komunikace	337
15.2	Výběr vhodného komunikačního systému.	342
15.3	Systémy AAK s využitím pomůcek	348
15.4	Příklad: Využití AAK v rozvoji komunikační schopnosti	358
	Seznam obrázků, tabulek, grafů a schémat	363
	Seznam autorů	365